

الرشاد

س ۶ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتة لق بمجموعة اسلاميه در اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول: ح . اشرف اديب

چوق فضله حرمت کوستر مشلردر، او حالده بوکون «تاریخ» دن آکلادیغمن معنایه کوره . هر حالده تاریخ عالمده غیر قابل اجمال بر موقع بلندی اولان ماضی من، عثمانلیق ماضیسی، اکثر خصوصاً ایدم و صامتدر، تاریخ سیاسی شویله بر طرفه بر قلم، فقط تاریخ تمدن، تاریخ علوم، تاریخ ادبیات، تاریخ صنایع نامنه ایدم بر شی بوقدر . بوکونک ارباب هتی ایچون رهبراک ایدم جک و ثائقده معدومیت ایلهم معنا بر قدرت کوستر برور .

بر چوق عثمانلی مشاهیری تعداد ایدم بیلیرز : عالم، سیاسی، ادیب، شاعر، صنعتکار، موسیقی شناس، متفنن، فقط حق الانصاف سوبیلیم، هانکی عالمزی، هانکی ادیبزی، هانکی منتسب عرفانز، بوکونک سوبیله وقوف واحاطه سی ایلهم متناسب، بوکونک نظر نقادی ایچون اطمنان بخش اولایله جک بر صورتده آکلادمشدر، طایمشدر ؟ چوق اوزاق زمانلره قدر کتیبلم، عثمانلی تاریخنی یقین زمانلرده ایجه مشاهیر ناملری تثبیت ایتمشدر :

رشید، فؤاد، مدحت پاشا، الرضی، به قدر طایفه بیلورز، مثلاً مدحت پاشایی عثمانلی عالم تفکرینه بوتون وضوح امتیازیلهم، بوتون دهای آناریله طایفه جق قاچ اثر یازلدی ؟ یازیلان اثر قاچ قاره بولایلدی ؟ موضوعن تاریخ ادبیاته متعلق اولدوغی ایچون بر قاچ مثالده اورادن انتخاب ایدم :

ادوار اولیله ادیبه من، هله شویله طورسون، او زمانه عابد ارباب شعر وانشامزک همان اسملری، بر قاچ پارچه یازیلرینی بیلکله قانغه قناعت ایدم . فقط سنان پاشاری، فضولیلری، باقیلری، نفی لری، ندیملری، روحی بغدادیلری عجیبه قدر طایفه بیلورز ؟ بر عثمانلی تاریخ ادبیاتنده بونلرک برندن بحث ایدم بیلیم ایچون «تذکره شعرا» لردن آلمش بر قاچ کلمه تسجیلیمه و شاییه ایلهم الهم کچن بر قاچ پارچه اثر لرندن باشقه نه به مالکیز ؟ ده فضله سنه مالک اولدولرمز حقنده بوتون شرائط فنیسنه موافق بر تدقیق ادبی ده بولونا بیلدکم ؟ . . . هادی بونلر ایچون وثائقنک آزلغندن، یاخود بوقلغندن بحث ایدم . فقط شناسی، کمال، حامد ایچون ده بویله بر اعتدازه بوزمن راری ؟ . . .

عرب افاضل ارباب قلیمک بو خصوصیه کی جد و همتلرینی، یک بو بوک بر حس تقدیر ایلهم استقبال ایتتی یز . واقعا او ملت نجبه ایچنده بقیشنه افاضلک حیالدری، بوکونک فکر استقصا و تنبلی طوبوراجق صورتده مضبوطدر، اهتمامکارانه تثبیت اولمشدر، سیر مشاهیره اعتنا اولمشدر دینه جک . فقط بوتون او وثائق، درله یوب طوبولایه رق نظریات حاضره دائره سنده بر تاریخ، بر اثر تدقیق میدانم فویتی . . . ایشته فضل و امتیاز، شایانی تحسین بوراده تجلی ایدر . کرک بو همت مغبوطه، کرک بر «تاریخ ادبیات» و یا فلسفه ده بو بوک سبیلارک اصول تدقیق و تنقیدینه بر نمونه اولی اوزره استاذ فاضل شیخ محمد حلمی طماره حضرتلرینک، شیخ عبدالعزیز چاوش حضرتلرینک الهدایه مجله غراسنده مندرج (ابوالعلاء المعری نک حیات و فلسفه سی) و وائی رساله سی ترکیبه به بعض علاوات و تلخیصات ایلهم نقل ایدیورم .

معری کبی شرق و غربک بحق نظر دقتی جلب ایتش، لهدارلر، علیهدارلر قازانمش، محیطندن شایان حیرت بر عزم استغناکار ایلهم فیرلامش اولان بر بو بوک فیلسوف اسلامی نک، «سبیل الرشاد» قارئین محترمه مسنجه ذوق استقصایی نظمین ایدم جک بر موضوع مهم اولارق تلقی بو بورلرله جفنی امید ایتک ایتدم .

ابوالعلاء المعری نک حیاتی، فلسفه سی

استاذ فاضل بو رساله نک تحریرنده طوبونفنی مسملکی شو بولده ایضاح بو بورور :

«رساله» غرضدن خالی، حسیانه مغلوبیتدن اوزا قدره مشارالیمک نه خصمانه طرفدار اولدم، نه ده اصداقاستک سملوک ایتدیکی بولی

تربیه ابتداییه نک احوال روحیه اوزرنده بر اقدینی ایزلر اوقدر درین درکه تمادی سنین و نوالی احتراصات بیلهم اولدری تمامله سیله منزلره حضرت امامک محاکات فکر به سنده حصوله کلن انقیاده معنویه نک سائق اصلیمنی بولهم بیلیمک ایچون حیات ابتداییه سنه قدر رجعت ایتک ایجاب ایدر .

وراثت اخلاقیه و ایجابات محیطه نک بر اقدینی اثرلر بعض موانعه ستر ایدلسلر بیلهم خفیف بر قوت تأثیریلهم در حال تجلیه اب ظهور اولورلر . غزالینک پدر و افراد عائله سنک ارباب زهد و اتقادن اولدولری، بالآخره کنندیسنه وصی اولان ذانک ده انقیای امتدن بر صوفی روشنضمیر بولندینی تواراً ثابتدر .

دییمک که حضرت امامک عنفوان حیاتی بر محیط زهد و تقوی ده کچمش، تربیه اولیه سننی او بولده آلمش، پدرندن عینی تمایلات پسیقولوریهی توارث ایتش، ده صغر سننده ایکن مسلك تصوفه قارشو روحنده بر انجذاب و تمایل اویانمشدی .

وقتسا که ذروه اقباله قدر چیه رق آلاش و شانک هر درلوسنی کوردی، هر ذوقنی طاندی، علوم و فنونک هر شعبه سننی تدقیق و تتبع ایدمک روح و قلبی اوار معرفتله رونق پذیر اولدی . احتراصات و آلاش ظاهریه احتیاجات روحیه سی تسکین ایدم مامکه باشلادی . قلب استاد، تربیه ابتداییه نک بر اقیش اولدینی جرثومه تقوانک سهولتله انکشافه مساعد بر حال اکتساب ایتدی و بو آندن اعتباراً غزالی ایداً آغوش تصوفه آلدی .

غزالینک مسلك تصوفی و اخلاقیسنه عائد تدقیقاتی مقالات آتییه به بر اقبورز .

مدلی اعدادیسی مدبری

م . شمس الدین

ادبیات

عرب تاریخ ادبیاتندن :

ابوالعلاء المعری

علومک، فلسفه نک ترقیات اخیره سی «تاریخ» کلمه سنک مدلولنی یک زیاده توسیع ایتشددر . اوله که تاریخ، بر «مجموعه شئون»، بر «روز نامه حوادث» اولمقدن آرتق قورتولمشدر . نهایت قواعد ادبیه کتابلرلنده صناعات لفظیه و معنویه مثال اوله بیلیمک قدر بر اسلوب مطمئن ایلهم یازیلان اسکى تاریخ کتابلری، بوکونک مورخلری ایچون، یازلدینی عصرک تمایلات ادبیه واجتماعیه سی کوستره بیلیمک بر وثیقه قیمتی حائز اولایلمک درجه سنندن ایلری به کیده مه یور : اولرهن، تعریف مشهوریلهم «زمانلرینک آینه افعال بشریه سی» اولقی اعتمادی، ایترا ایتسه من، سلب اولونوبور، تأسفلره اعتراف ایتک لازمدرکه بو بولده مثال کوستریله بیلیمک اولانلرک صف اولینی آرمه سننده بزم تاریخ مندره کوزه چارپار، اسلافز، یازیلرلنده (نیچون) لردن چوق اورکشلره محیطک تضییقه، الجآتیه یک زیاده قانلایمشلر، لزومندن

متعلمين آره سنده شيعه مانع اولماسون . بن ، بونلرده ديرم که :
بولدقارينه مخالف اولدوغی اعتقادی کندی اعتقادلرينه بکزمه .
مديکي ايچون معری دن اوزاق بولنق ، سوزلريني يابانه آتق ايسته ينلر
استطلاع احواله عنايتکار اولمايان ، اوکرمه يي سومه ين جماعت عوامده
اساساً طبيعتيله بونلر ، مشارالیهک وسائرتهک اقوالنی اوقومقدن
بعيددرلر .

بحشه ، ندرسه متشوق اولانلره کلنجه : بونلر ، قائلی ایستر تأمین ،
ایستر تکفیر ایستونلر ؛ لاحال سوزیني برکرمه اوقومشلردر .

بن ، معری به عائد یازیلرلمده آنی ملحدیندن قیصقاندیغ کی
(اگر ملحدسه) ، مؤمن ایسه مؤمنینده امساک ایتمهک یولنی
طوندم . بنم بوبلده موقع ، بر راوی کی در ، بوقسه فیلسوفک
معبر احلامی دکل .

معرة النعمان

حلب ولایتده حص و حما آره سنده (معرة النعمان) اسمنده
کوچوک برقصه واردر .

اهل اسلام ، قرن اول هجری ده شام فتوحاتی اثناسنده بورایی ده
فج ایتشلردر . رایت اسلام بو بلده اوزرنده ۴۹۲ سنه سنه قدر
تموج ایتدی . اهل صلیب محاربانه ، فرنکارک سوریه اوزرنده
استیلالرنده صاحب ترجمهک بو بوبوک فیلسوفک مسقط رأسی
اولان (معرة النعمان) ده بلاد اسلامیه دن ضیط ایتدیکاری یرلر آره سنده
ایدی . بلده مذکوره الارنده - زندیق النده مصحف کی - ۵۲۹
سنه - قدر قالدی ، عمادالدین زنفکی ، کمال شرف و کرمه استرداد ایتدی .
« معره » نک « نعمانه » نسبت اولونمسی حقه درلرکه :

نعمان بن بشیر الانصاری رضوان الله علیه قرن اول هجری او اسطنده
حصن والیسی ایکن بورادن کچدی ، یاننده اولادنن بری ده وار ایدی ،
وقات ایتدی ، اورابه دفن اولوندی ، سبب نسبت بودر .

« معره » ایچونده شوبله درلر : سریانی دز واصلی (مغاره) در .
بوراده بلاد شامیهک وصفنه احتیاجز یوق . بوندن بشقه اوزمانلر
بوتون اهل اسلامک احوالندن ، صورت خصوصیه مسلمین شامدن
مفصلاً بحشه لزوم یوق . چونکه موضوعمزدن خارج بالکیز علی وجه
الاجمال شو قدر سویلیه جکیز که تمدین اسلامی ، حکمت شرقیه ،
مدینت ؛ صاحب ترجمه زماننده مر درلو توصیفاتک حق اداسندن
قاصر قالاچنی بر مرتبه بلندده بولونیور ایدی . بوعصرده تمدین
اسلامی نک واصل اولدوغی درجه به واقف اولق ایسته ينلر ، اهل
اسلامک فتح ایتدیکی بلادی اوکرنکدن صوکره قرن رابعک او اخیرنه ،
قرن خامسک اوائلنه عائد مضبوطات تألیفیه به مراجعت ایتلیدرلر .
کوره جکدرلرکه : او ائنده دولت فاطمیه ؛ مصر وشامده علم و حکمتده
بطالسیه متفوق بر مرتبه اعلاده حکمراندر . کوره جکدرلر که امویلر ؛
ندلسده سمای فلسفه ده پرواز ایدور ، ذروه عرفانه صاعد اولیورلر .
وینه کوره جکدرلر که عراقده عباسیلرک ؛ اثمار عقولی دوره نضجه

طوندم . منظوم و منشور سوزلری اوزرنده کی تدقیقات عمیقهمک
کوستردیکی درجه ده معریک افکار و عقایدنی اورتیه قوبدم . مشارالیه
حقنده یازی یازان ایکی فرقهک سوزلریني شوبله برطرفه براقدم ؛
فکر دینی و مذهب فلسفینی طوغریدن طوغریه کتابلرندن و شعر -
لرندن استنباط ایتدم ، واضح و جلی بر صورتده بسط ایتدم . فقط
هرشی دن اول شونی سویلیهیم :

معری حقه ده بر رساله قلمه آلاچیمی خبر آلان بر ذات ، بندن ،
کتابنده فیلسوفک ایمانه حکم ایدمهک کندیبه اسناد اولنان الحاد
وزندقه دن ، کفر و جحوددن تبریه ایتهمی ، بعض محررلر طرفندن
اوزرنه آتیلان سنک تعریض واسنادانی رد ایتهمی رجا ایتدی . دیگر
بعضلری ده مشارالیه ؛ جماعتلری ایچون بادی شرف و طرفدارلریني
چوغالتمه مدار اولق اوزره ، برزندیق کی کوستمک ایچون الحاح
ایتدیلر .

بنم بو ایکی طاقم حقه ده کی حس تعجب ، بر بندن آزدکلدر .
برنجی طاقم ، ظن ایتدیکه : بن محکمه نفی شده قاضییم ، ابوالعلاک
کندیبه نسبت اولونان شیلرله محکومیت ویا آلدردن برائتی تحقیق
خصوصی بکا تودیع اولمشدر . تهمت نحقق ایدر ، ادله سی ده طویلا .
فیرسه همان زواللی بی ساحه قتله سوق ایدمه جکم ، مجلری ده آندن
محروم قالاچقلر . یاخود ظن ایدورلرکه : ابوالعلاء ، بو کون
« اعراف » ده در ، جنته دخولی ، بنم آنی تبریه ایتهمه ، ناره سوق
اولماسی ده ایمانه حکم ایلمه متوقفدر . دوشونمه یورلرکه معری ؛
بوکون بزم حکمرانمزدن متالم اولاجق برحاله دکلدر ، کیکلری بیله
مبدل غبار اولمشدر .

ولایاتی المرء فی قبره

بذمه شیخ او مدحه

جنته ، جهنمه کلنجه : اورابه ادخال ویا اورادن اخراج نه بنم ،
نده هیچ برکیمسهک النده دکلدر ؛ بو ایکی دار جزانک آناختارلری
ید الهی ده در ؛ رحمت سبحانیسی معری واصحابنی احاطه دن ناصل
عاجز دکسه ، عذابی ده مخلوقانن هیچ برنجی استثنای ایتیه جک درجه ده
قهار و مختاردر .

او بر طاقم ده دیرم که : بالکیز معری بی دکل ، اونک کی بیکلرجه
فیلسوفی ده سزه طرفدار کوسترسم ، سزک مسلکککک بطلانی
ظاهر اولدقجه ، آنلرک سزکله برابر اولماسی اوبطلانی ، قابل دکل ،
حقه قلب ایدمه مز .

قالدیکه بعض عقلاده فیلسوفی سوپورلر ، شعرلری ، مسلک
فلسفینی خوشلرینه کیدور ، بومذهبی بین الناس نشر ایتک آرزوسنه
دوشمشلردر . حال بوکه او بر طرفدن کوربورلرکه معری ، امور
دینییه ده لاقید طانندقجه ، یاخود جماعته مخالف بر عقیده سالک اولدینی
نقل ایدلکجه مذهبی نشر ایتک قابل دکلدر . بناء علیه مشارالیهک
مساویسی (اگر وارسه) خلقدن اخفا ایتک ایستلر . تاکه سوزلرینک

ایرشمش ، انجای ملککنده ینابیع حکمت انفجار ایتشدر ، بو قدر فیوض و تظاهرات علمیه مظهر اولان دردنجی قرن هجری محیط کالک « معری » کبی بر فیلولوفک ، فطرت داهیة یتشدیرمه سی چوق کورولمز ، حیرتله قارشیلانمز .

اسکوب

ع . ن .

تَنْكِحْ

حق حقیقت

تاریخ اسلامیه دائر دوفتور دوزینک اثر غرضکارینه قارشی ردیه

- ۳ -

(وریک فکیر) سن انجق رب ذوالجلالی تکبیر ، قولاً واعتقاداً وصف کبریا ایله توصیف ایت . یعنی هر حال و کار کده تکبیر و تقدیس الهی بی ترک ایتمه ! [بو حصرو دوام « فاء » جزائیه دن مسنفاد اولیور . چونکه قاعده معروفیه تطبیقاً نظم جلیل « مهما یکن من شیء فکبر ربك » تقدیرنده در] .

(وئیابک فطهر) البسه کی پاک ایله ، پاکلی محافظه ایت ، یاخود تدثر ایلدیکک دئار نبوتی مالایقدن صیافت ایله ! « نفسکی ، قابکی ، بدنی پاک طوت » دییه ده نفسیر اولمشدر . زیرا نفسیر کیرده ذکر اولنان اشعار قدیمه ایله « ثباب » لفظنک بومنارده استمالی ثابت اولیور .

[تفصیل مرام نفسیر مذ کوره مراجعتله آشکار اوور .]
(والر جز فاهجر) قول و فعل اعتقاد عائد، هر نیه دائر اولورسه اولسون قبیح اولان شیلری هجر ، تماماً ترك ایت ! حفص « رح » روایتنده جناب عاصم بوکله پی قرآن کریمک هر برنده کسر را ایله نالکیز بوراده ضم ایله او قومشاردر . « مناجه فرق یوقدر . بعضاً - تفسیرده اشارت اولدینی اوزره - هر خبیث و مستفیدره شامل معناده استعمال اولنور . فقط عذاب و عقوبت معناسنده ده شایع در . بومعنادن آلله رق سببیت علاقه سیله عذاب و عقابه بادی اوله جق منکر اتمده استعمال ایدلمش در دینه بیلیر . هر حالده معنی مفادک تبدیلی لازم کلز . غایبی معنای مذکور مجازی عد اوئور .

(اخطار) آیت سابقه ده اس اساس اسلامیت اولان طهارت و نظافته رعایت ، بو آیتده ده حکم شرعه منکر و مستفذر اولان جمیع آثامدن محاببت امر اولنیور . محصل کلام شریف مشرکک رک معتادی بولنان ، ادوار جاهلیه ده شایع اولان بوتون فناقلردن نهی دیمک اولمغله بونظام جلیل جوامع الکلام عدادنده بولنیور .

مبدء رسالته غایت مناسب بویه عالی دستورلری حاوی اولان آیات جلیله نك بلاغته حیران اولماق قابل دکدر . فقط بو حقیقتی اعتراف (دوزی) کبی دشمنلرک ایشنه کلز .

(ولاتمن تستکثر) ده چوق شیلره ، دکرلی عوضله نائل اولمق آرزوسیه برکیمسه به برشی انعام و اعطا ایتمه ! [استغزار تسمیه اولنان بوتوع هبه - احادیث شریفه دلالتیه - اساساً جائز و مشروع ايسوده حرص و طمعدن خالی اولمغله شان رسالتپناهیه سایان کورلمه رک تحریم بیورلمش . فقط امت حقنده کراهت تنزیه مرتبه سنده بر اقلمشدر] یاخود برکیمسه به ایتدیکک اولکی چوق کوره ک اعظام ایدره ک ایشله مه ؟ امتنانده بولمه ؟ بومعنایه کوره نظمک نهی اولدینی من ممنوع احسن اخلاق و اشرف اوصاف اوزره بولملری مقتضا اولان ذوات عالیله حقارنده امر مناسب اولمیه جفی غنی عن التوضیحدر . بوخصالت ذمیمه دن آحاد مؤمنین دخی منع اولمشلدر .

(وریک فاصبر) رضای باری ایچون هر جفایه صابر اول ، اکال نفس واستکمال غیره تعلق ایدن هر خصوصده ، افتتاحی لابد اولان هر نوع مجاهده ده لحوق طیبی اولان مشاق و متاعیه تحمل ایت ! بوامر شریفک ده مقامه مناسبتی درکاردر . چونکه ارشاد خلایق خصوصنه اهتمام بویوک مجاهده در .

(فاذا نقری الناقور) بورویه او فلتدیککی هنکامده یعنی صور اسرافیله نفخه ثانیه واقع اولدقده . (فذلک یومئذ یوم عسیر) ایشته اوهسکاه ، هنکامه نفخه کافه افراد بشر حقنده غایت عسرتلی و دهشتنک برروز هولنا کدر . معلوم اولدینی اوزره احوال و افزع یوم قیامتدن انبیای عظام بیه اورکه جک ، جسر صراط اوزره « نفسی نفسی » دییه جکلردر . لکن عباد مؤمنین حقنده - « ان مع العسر یسرا » سری ظاهر اوله رق - عسرت واقعه مبدل یسر و سهولت اوله جق ، (علی الکافرین غیر یسر) کافرین حقارنده ایسه عسرت شدید بر دوام اوله جق ، اوئر دیدار یسر و سماحتی اصلا کورمیه جکلردر .

ایشته بیانات معروضه منزله بو آیات جلیله نك هر جمله سی مأل و معنی و ایجاز و بی جتهیله هنکام مبدء رسالته ک زیاده یاقینشق آلان بر خطاب سامی و ارشاد بی عدیل الهی اولدینی نمایان اولیور . لکن بوزوق و خلایق ادراک ایدیه بیمک ایچون انسانده بر آزادغان و بر آزده انصاف بولنق شرطدر . « قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد . وینکر الفم طعم الماء من سقم » شمعی نقل و بیان ایدیه جکمز نفسیر شریف ایلده ارکان کلام معالی اتسام آرمسندگی التیام وانتظام تماماً آشکار اوله جقدر .

بو تفسیری (تبصیر الرحمن فی تناسب آیات القرآن) کتباب مستطابندن [۸] اقتباس ایدیورم (یا ایها المدثر) ای جامه پاکیه مستتر ، ملک و حیک و رودندن متواری و متأثر اولان ذات عالی متفکر ! (قم فاندز) سن ملکدن قورقا . بلکه عزم وجد اوزره قائم اولوب

[۸] ایکی جلد اوزره مکمل مکرمده طبع اولنان بو کتباب جلیل انصاف هر سورة قرآنی بو کورد بککیز طرزده تفسیر ایدیور . مناسبات آیاتی بر مرتبه اظهار ایلورکه بوتون بر سورة نك بر آیت ، بلکه بالجمله قرآن کریمک بر سورة کبی التیام اجزائی وانتظام معانی ظاهر و منکشف اولور .